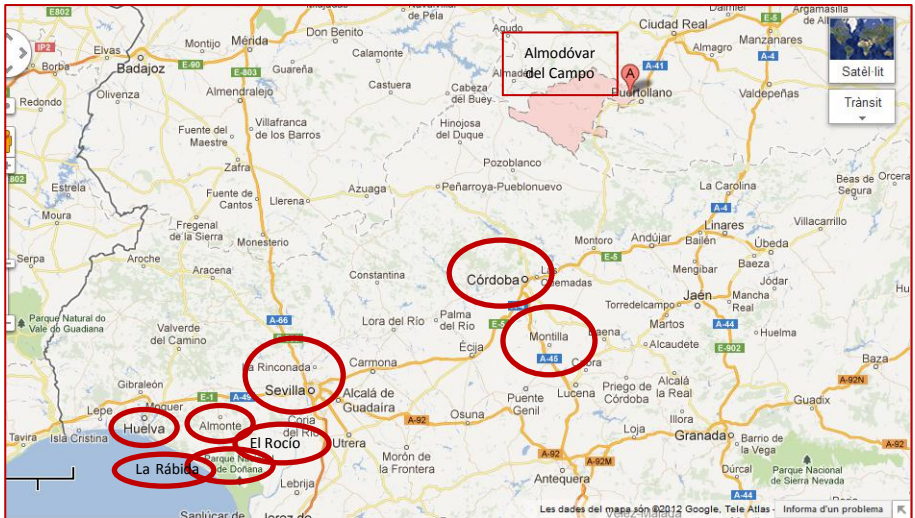

EXCURSIÓ A SEVILLA

Sevilla – Córdoba – Montilla – El Rocío - Huelva
Amb ocasió del Doctorat de sant Joan d'Àvila

PROGRAMA

DIA 8/09, dissabte.- Lleida - Sevilla.- Sortida en AVE a les 9'34 h direcció a Sevilla, estació Renfe Lleida. Arribada a Sevilla a l'estació de Santa Justa, a les 13:57 h. Trasllat a l'hotel Virgen de los Reyes, on ens allotjarem els quatre dies. Menjar. Descans. Sortida a visitar la ciutat que ha experimentat una transformació urbanística i cultural tan profunda com la de any 1992. Visita de la Cartuja, la plaça de l'Encarnació amb el Rompedor Metropol Parasol. Sopar al Restaurant Robles Laredo. Visita nocturna de Sevilla amb autocar. Allotjament a l'hotel.

DIA 9/09, diumenge.- Sevilla - Córdoba - Montilla - Sevilla.- Esmorzar i sortida direcció Córdoba. Missa i visita guiada a la catedral-Mesquita. Altres visites. Menjar a Córdoba. A la tarda, dirigir-nos a Montilla a visitar el sepulcre de Sant Joan d'Àvila i altres monuments relacionats amb el Sant que serà proclamat doctor de l'Església el dia 6 d'octubre a Roma, a l'inici del Sínode dels Bisbes.

DIA 10/09, dilluns.- Sevilla - El Rocío - Huelva - Sevilla.- Esmorzar i sortida cap a l'ermita del Rocío i Santa Missa a Almonte, on es conserva en aquest temps la imatge de la Verge del Rocío. Sortida cap a la Rábida (Huelva), lloc des d'on va sortir Colom cap a Amèrica i llocs colombins. Tornada a Sevilla, recreant-nos en els marges del Guadalquivir, zona on el turista es relaxa.

DIA 11/09, dimarts.- Sevilla - Lleida.- Esmorzar i Visita de la part central de la ciutat: la Catedral, el Reial Alcàsser i l'Arxiu d'Índies, triangle monumental declarat Patrimoni de la Humanitat, i la Torre del Oro. Dinar al restaurant "El Cabildo", davant de la catedral.

Tornada a Lleida en AVE, a les 16:00 h. per arribar a les 20:19 h.

SEVILLA.-

Situada a 70 qm. del mar al port fluvial del Guadalquivir (de l'àrab *al-wadi al-Kabir*, "el riu gran"; el Betis dels romans), riu que flueix des de Sierra Morena regant una rica i fèrtil vall. Capital d'Andalusia i de la província més extensa i poblada de la comunitat.

Ciutat mil·lenària d'origen llegendari (Hèrcules) on es desenvolupà la civilització bíblica de Tartessis i un mosaic de cultures al llarg de la Història: romana (Itàlica, Hispàlia), visigoda (sant Leandre i sant Isidor), jueva, i musulmana (Isbiliya, important a l'època almoràvit i almohade, ss. XII-XIII). Actualment té una població d'uns 700.000 habs.

Ferran III va conquerir la ciutat musulmana el 1248. Alfons X el Savi va concedir a la ciutat, com a signe de gratitud a la lleialtat mostrada en la seva lluita contra el seu fill Sanç IV, el lema a mode de jeroglífic format per les síl·labes NO i DO amb una madeixa al mig = "**NO MADEJA DO**".

A més de ser hereva d'un ric llegat hispanomusulmà i cristià (la catedral), Sevilla va gaudir durant l'època moderna d'un pròsper port comercial (Port d'Índies), destí privilegiat del comerç de les Índies occidentals. La Casa de la Contratación, amb seu a l'Alcàsser, i la Casa Lonja (actual Arxiu d'Índies) en són testimoni.

Del segle XVII són artistes universals: Velázquez, Murillo, Valdés Leal... D'altres es van sentir atrets per la pròspera ciutat del Segle d'Or: Martínez Montañés, Zurbarán, Cervantes i Lope de Vega. La producció d'obres religioses és essencial en l'època en que començaren a organitzar-se les actuals germandats i confraries de la ciutat.

L'Exposició Iberoamericana de 1929 deixà a Sevilla la Plaça d'Espanya i la Plaça d'Amèrica. El segle XX acabà amb la celebració de l'Expo 92, que commemorava el Vè Centenari del Descobriment.

La **plaça Virgen de los Reyes** s'ubica al davant de la Catedral i la Giralda. És el centre monumental de la ciutat. La Virgen de los Reyes (història i llegenda: feta pels àngels, regal de Ferran III...?), la patrona, surt en processó per la plaça el 15 d'agost, amb motiu de la festivitat de l'Assumpció. Fa pocs dies s'ha erigit una estàtua del beat Joan Pau II, que visità Sevilla en 1982 i el 1993; en la 1ª visita resà a la Verge.

Cartuja de Sevilla Monasterio de Santa María de las Cuevas.- Lloc on hi havia uns forns terrissaires almohades. La troballa d'una imatge de la Mare de Déu en una cova va ser l'origen de la fundació de l'ermita de Santa Maria de la Cueva, posteriorment monestir cartoixà ("La Cartuja"); va ser lloc de recés de reis i de santa Teresa de Jesús. Un comerciant anglès ho va transformar al segle XIX en una fàbrica de porcellana. Cristòbal Colón va preparar aquí el viatge a Amèrica i va estar-hi enterrat uns anys.

Amb ocasió de l'Exposició Universal de 1992 es va rehabilitar va ser la seu del Pavelló Real. El conjunt de l'illa de la Cartuja es va incorporar al teixit urbà de la ciutat. Actualment és un Parc Tecnològic, seu d'alguns centres de la

Universitat de Sevilla i el parc temàtic *Isla Mágica*. Un dels braços del riu està cobert pel Canal d'Alfons XIII; l'accés a l'illa per l'altre braç es fa a través del pont de l'Alamillo, de Santiago Calatrava (arquitecte valencià de renom mundial)

Plaza el Mercado de la Encarnación.- Plaça del centre històric rehabilitada a començaments del segle XXI amb el Metropol Parasol, de l'arquitecte berlinès Jürgen Mayeringurat l'any passat. Conegut popularment com las **Setas de la Encarnación** és una estructura amb sis parasols amb forma de bolet gegant, de disseny inspirat en les voltes de la catedral de Sevilla i els ficus de la plaça del Cristo de Burgos.

A la mateixa plaça hi ha el Temple Museu de l'Anunciació i Panteó de Sevillans Il·lustres, com Gustavo Adolfo Bécquer. A l'antic convent jesuïta s'hi va traslladar la Universitat de Sevilla

Casa Robles Laredo.- El millor restaurant de la ciutat, amb cuina tradicional andalusa, situat en la cèntrica plaça de San Francisco, al peu del carrer de Sierpes.

DIA 11/09, dimarts.- Lleida – Sevilla

Catedral de Santa María de la Sede.- Santa María de la Sede és la catedral catòlica més gran del món i el tercer temple cristià després de Sant Pere del Vaticà i Sant Pau de Londres. És Patrimoni de la Humanitat. Hi ha la tomba del rei Ferran III, Sant, patró de la ciutat. Construïda a partir del segle sobre la mesquita major (aljama) de la ciutat; gòtica amb aportacions estilístiques fins el segle XIX. El paviment de la Sala capitular està inspirat en el que va dissenyar Miquel Àngel per a la plaça del Capitoli, a Roma.

La Giralda és la torre campanar d'uns 105 m. d'alçada, antic minaret de l'aljama. El nom designa la banderola de la torre, que representa La fe (giraldillo) i que és giratòria.

Reial Alcàsser de Sevilla.- És un conjunt d'edificis emmurallats d'origen hispanomusulmans (alcàsser = palau fortalesa), reformats en èpoques posteriors. Habitualment utilitzat com a residència dels reis espanyols. Aquí va néixer el segon fill dels Reis Catòlics, Joan. És Patrimoni de la Humanitat.

La Sala del Almirante va ser la seu de la Casa de la Contratación fundada per los Reyes Catòlics el 1503; allí es van gestar projectes com la volta al món de Magallanes i fins 1717 es controlà el tràfic amb les Índies Occidentals.

L'Arxiu General d'Índies.- Creat per Carles III el 1785 a fi de centralitzar la documentació referent a les colònies hispanoamericanes, fins aleshores a Simancas, Cádiz i Sevilla. És l'arxiu més gran sobre l'activitat d'Espanya a Amèrica i Filipines. L'edifici era originàriament la seu de la Lonja, construït per Felip II per a realitzar les transaccions mercantils i evitar-les a les grades de la Catedral.

Torre del Oro.- És una torre albarrana (forma part d'un recinte fortificat), situada al marge esquerre del Guadalquivir. Possiblement el seu nom en àrab era *Bury al-dahab*, *Borg al Azahar*, o *Borg-al-Azajal* en referència al reflex daurat que projectava al riu, degut a una barreja de morter, cal i palla prensada. D'origen almohade (s. XIII), té 36 m. d'alçada i està formada per tres cossos de base dodecagonal.

Ha estat capella dedicada a Sant Isidoro de Sevilla, presó i actualment Museu marítim.

DIA 9/09, diumenge.- Sevilla - Córdoba - Montilla – Sevilla

CÓRDOBA

Córdoba està situada al curs mitjà del Guadalquivir, riu que separa la província en dues parts: la zona muntanyosa de Sierra Morena i la campinya d'oliveres i vinyes; al sud, una zona menys extensa i de més elevació: la Serralada Subbètica.

Va ser capital de la Bètica (Corduba) durant l'Imperi romà, i de l'Espanya musulmana (Al Andalus) durant l'Emirat independent i el Califat. Al segle X va arribar a tenir un milió d'habitants, essent la ciutat més gran, culta i opulenta de tot el món, a un nivell similar a Constantinoble, així com un gran centre cultural, polític i econòmic. Va ser conquerida per el 1236 per Ferran III el Sant, i la integrà a Castella. Des d'aleshores jugà un paper important en les lluites contra Granada, convertint-se en residència habitual dels reis de Castella.

El magisteri de grans homes com Sèneca, Maimònides, Averrois... difongué l'esplendor i apogeu cordovès per tot el món. La cort va atreure i exercí el seu mecenatge sobre poetes i filòsofs, homes de lletres i ciències. A l'època medieval va ser un dels grans focus culturals de les tres grans religions monoteistes (cristiana, islàmica i jueva): la ciutat de les tres cultures, amb bona convivència fins al segle XIII.

És la tercera ciutat d'Andalusia, després de Sevilla i Màlaga; té uns 350.000 habs. És una de les ciutats més boniques i millor conservades d'Espanya amb un dels centres històrics més grans del món, amb vestigis importants de l'època romana, àrab i cristiana, dins d'un perímetre delimitat per la muralla romana. És Patrimoni de la Humanitat. Està format per dos sectors ben diferenciats: la Villa o antiga Medina musulmana, a l'oest, i l'Axerquia o barri oriental, que va experimentar un major creixement després de la conquesta cristiana (s'hi conserva la major part dels temples i convents).

Dins de la Villa hi ha les restes de la ciutat romana (N), la Medina andalusí, amb la Gran Mesquita Aljama –actual catedral-, la jueria i el barri cristià de San Basilio, amb l'Alcàsser dels Reis Cristians. La mesquita, el pont romà –amb

la Torre de Calahorra, musulmana, que el protegeix- i Molí d'Abolafia, també musulmà, formen la faceta més coneguda de la ciutat i figuren al seu escut.

La Mesquita-Catedral de l'Assumpció, abans «Santa Maria Mare de Déu».-

Amb 23.400 m², va ser la segona mesquita més gran del món, darrere de La Meca; posteriorment només s'ha pogut equiparar a la mesquita Blava d'Istanbul (1588) i la de Hassan II a Casablanca (1993). Es distingeix perquè el mur de la quibla no està orientat a la Meca, sinó al sud, cosa habitual a les mesquites d'Al Andalus. És patrimoni de la

Humanitat i el monument més important de la ciutat i de l'arquitectura andalusí, juntament amb l'Alhambra de Granada.

La seva construcció s'inicià el 786 a l'emplaçament de la basílica visigòtica de Sant Vicenç màrtir. Es va anar ampliant progressivament fins a finals del segle XI. Es deia que s'hi conservava el braç de Mahoma, i fou un important centre de peregrinació musulmà, alternatiu a La Meca. Conquerida Còrdoba per les tropes castellanes al segle XIII es va convertir en una catedral, però la seva construcció es va iniciar uns tres-cents anys més tard en estil renaixentista, al centre de la mesquita. Carles I va intercedir per a fer possible aquesta obra, però més endavant ho va lamentar: *"habéis destruido lo que era único en el mundo, y habéis puesto en su lugar lo que se puede ver en todas partes"*.

Consta de tres parts: "El Patio de los Naranjos" (antic Pati d'Ablucions", que conserva bona part del seu aspecte original; l'alminar o torre-campanar renaixentista, i l'interior, un bosc d'un miler de columnes (grans i petites) de marbre, jasp i granit, recolzades en arcs bicolors. Al mur de la quibla hi ha el mihrab -orientat al sud, i no a La Meca- un joiell de marbre, estuc i mosaics bizantins.

La Jueria.- Aljama, Call = comunitat en hebreu. Està situada al nord-oest de la Mesquita, fins a la muralla; un barri originàriament aïllat on van viure els jueus entre els segles X i XV. La comunitat jueva sefardí (espanyola) va gaudir d'un important protagonisme cultural durant l'etapa andalusina, amb daltabaixos. Ferran III el sant els va confiar la gestió

econòmica de la ciutat. El 1391 va ser assaltada, molts jueus es van convertir, i els que no ho van fer van ser expulsats el 1492.

Els carrers del barri són estrets, empedrats, amb moltes flors. Destaca la calle de las Flores que acaba amb una mini plaça amb l'estàtua de Maimònides, el filòsof i metge que el segle XII portà el pensament jueu al seu màxim esplendor.

La Sinagoga.- És del segle XIV, d'estil mudèjar. construït l'any 1315 en estilo mudèjar. Consta d'un pati, un vestíbul i una sala de oració. A la part superior hi ha la galeria per les dones. És l'única sinagoga d'Andalusia i una de les tres que es conserven a Espanya (les altres dues a Toledo).

Alcàsser dels Reis Cristians.- És un edifici de caràcter militar construït per Alfons XI al segle XIV. Va servir com a palau dels reis castellans. Els reis Catòlics hi van viure vuit anys; des d'aquí van dirigir la conquesta de Granada, i van rebre Colom per a sol·licitar suport per a la seva aventura marítima. Acabada la reconquesta va ser seu de la Inquisició. El conjunt és sobri a l'exterior i esplèndid a l'interior, amb magnífics jardins i patis d'inspiració mudèjar.

MONTILLA

A uns 45 qm al sud de Córdoba té uns 25.000 habitants. Destaca la qualitat dels seu raïm i dels vins que s'hi elaboren, amb denominació d'origen. El proper 12 d'octubre s'inicia en aquesta localitat l'Any Jubilar de sant Joan d'Àvila.

Aquí va viure Sant Joan d'Àvila, especialment els darrers anys de la seva vida, vinculat a als marquesos de Priego i comtes de Feria, descendents de Gonzalo Fernández de Córdoba, el Gran Capitán, que va conquerir el regne de Nàpols per als Reis Catòlics.

El 1535 quan San Joan d'Àvila surt de la presó de la Inquisició a Sevilla es trasllada a Córdoba; aquesta serà la seva diòcesi fins a la seva mort. La seva relació d'amistat amb els Marquesos de Priego farà de Montilla el centre de la seva missió apostòlica per Andalusia. Capital del marquesat, Montilla era en aquell moment un focus cultural i religiós de la màxima importància. El fill dels marquesos, el comte de Feria, cau greument malalt; els pares criden a sant Joan d'Àvila per a assistir-lo. Finalment mor, i la mare Ana decideix abandonar el món i iniciar una vida contemplativa.

Palau dels Marquesos de Priego.- Situat a l'entorn del Llano de Palacio, lloc on es va construir poc després de la destrucció del castell, emprant les seves pedres. En aquest entorn al segle XVI s'hi feien fires de bestiar.

Convent de santa Clara.- És el monument més important de Montilla, des del punt de vista arquitectònic. Va ser fundat a principis del segle XVI pel primer Marquès de Priego. Està situat a l'entorn del Palau; i ha una passarel·la que hi comunica i la seva façana es fon a l'Arc de Santa Clara, constituint un dels racons més bonics de la ciutat. Destaca la portada gòticoplateresca, la porta i artesonat mudèjars, i el retaule major. Aquí va viure com a contemplativa sor Ana de la Cruz, marquesa de Priego. Es conserven molts records de la seva amistat amb sant Joan d'Àvila, que la dirigia a ella i a la comunitat.

Casa de sant Joan d'Àvila.- Edifici del segle XV d'estil clàssic, on va viure els darrers quinze anys de la seva vida. Forma part de les dependències del darrere del palau dels marquesos de Priego. Es poden visitar l'ermita de la Pau, el despatx –on va escriure gran part de la seva obra, els Tractats de reforma-, la cuina, el pati, l'habitació... Aquí el Mestre rebia els seus deixebles (descansaven, resaven, refeien les forces per a retornar a la missió; atenia els místics de l'època: sant Joan de Déu,

sant Francesc de Borja, sant Ignasi de Loiola, sant Pere d'Alcántara..., i enviava cartes amb consells espirituals a multitud de persones, inclús a santa Teresa de Jesús, a qui va revisar el llibre de la Vida. Aquí va morir després de celebrar una Missa de Resurrecció.

Parròquia de Santiago apòstol.- Aquí predicava el Mestre Àvila i s'hi concentrava una munió de gent que hi anava a escoltar-lo. De vegades la seva malaltia li impedia predicar, però sempre es restablia per a fer-ho en l'octava de Corpus Christi. Moltes persones que hi anaven per a consultar-li, de vegades no podien accedir fins al Mestre, però interiorment escoltaven la

seva veu i els seus consells. A la sagristia es conserva el Cristo de la Tabla, testimoni d'un fet miraculós en la conversió d'un home.

Santuari de San Juan de Avila.- És un temple del segle XVI que no es va acabar fins 1949. Formava part del Col·legi de la Companyia de Jesús, i estava dedicada a l'Encarnació. Va ser

fundat per san Francisco de Borja, amb l'ajuda dels marquesos de Priego. S'ha convertit en lloc de peregrinació per guardar-se al seu interior el sepulcre de sant Joan d'Àvila. També hi ha el panteó familiar dels Marquesos de Priego objectes personals del Mestre, quadres i un gran retaule. Des del 2011 és el centre d'Estudi i Oració San Juan de Àvila, per a conèixer i difondre l'obra del Sant.

DIA 10/09, dilluns.- Sevilla - El Rocío - Huelva – Sevilla

ALMONTE

És el municipi més extens de la província de Huelva. Dins del seu terme s'hi troba l'aldea del Rocío i el Parc Nacional de Doñana. Doñana és un vedat de caça de la reialesa espanyola que va ser declarat Parc Nacional el 1969. Ocupa una superfície de gairebé 300 mil hectàrees; és l'espai protegit més important d'Espanya, l'aiguamoll més important d'Europa i una de les reserves naturals més gran del continent.

El nom d'Almonte i Doñana es projecten a Espanya, també, gràcies a l'ermita del Rocío des de finals del segle XIX.

EL ROCÍO

Santuari situat en una cruïlla de camins a les proximitats d'Almonte. La primera ermita es va construir aproximadament a finals del segle XIII per Alfons X per a guardar la Virgen de las Rocinas, una talla de mida natural i de gran bellesa trobada segons la llegenda per un home a *La Rocina (Almonte) i que es va resistir a ser traslladada a Almonte*. Afectada pel terratrèmol de Lisboa (1775) es va construir de nou al segle XVIII, més gran i amb estil d'inspiració mudèjar i barroc. L'edifici actual es de l'any 1964.

La Hermandad Matriz de Nuestra Señora del Rocío de Almonte, creada al segle XV amb el nom de "Cofradía de Nuestra Señora de las Rocinas" té cura d'organitzar la litúrgia, la festa i la romeria del Rocío, així com de difondre la devoció a la Blanca Paloma, una de les més pures manifestacions de religiositat popular d'Andalusia, aplega

milers de peregrins. Se celebra la setmana de la pentecosta. Cada set anys la Virgen del Rocío es trasllada el mes d'agost a Almonte i se celebra el *Rocío chico*.

MONASTERIO DE LA RÁBIDA

Monestir franciscà situat al terme municipal de Palos de la Frontera, en un turó proper a la confluència dels rius Tinto i Odiel. El lloc, anomenat *Peña de Saturno* està vinculat a una tradició sagrada de caràcter llegendari del temps dels fenicis (Baal-Hércules), romans (Proserpina), àrabs (monestir de monjos-cavallers, fortificat, típics en enclaus de la costa, anomenats *rábida* o *rápita*, on es perfeccionaven espiritualment a la vegada que defensaven el lloc fronterer). Al segle XIII, després de la conquesta cristiana, ja pertanyia als cavallers templers sota l'advocació de Nuestra Señora de los Milagros (per la defensa dels atacs pirates que se li atribuïa). Conta la tradició que sant Francesc d'Assis hi va arribar amb dotze deixebles per a fundar un petit i senzill monestir franciscà.

El monestir té 2.137 m² d'extensió i ha estat modificat en diferents ocasions, especialment després del terratrèmol de Lisboa (1755). A l'església goticomudéjar, s'hi venera Nuestra Señora de los Milagros o Santa Maria de la Rábida, en una talla d'alabastre del segle XIII.

Aquí Cristóbal Colón trobà refugi, atenció i suport científic i espiritual entre els frares quan preparava el viatge a Amèrica, ja des de 1485. Fra Juan Pérez i fra Antonio de Marchena el van ajudar en els seus contactes amb la corona i els mariners de la zona, especialment Martín Alonso Pinzón (codescubridor d'Amèrica), ric armador amb gran capacitat de lideratge, que va aconseguir ajuda econòmica i reclutar els homes necessaris per a l'empresa. Martín Alonso Pinzón, que morí pocs dies després de tornar greument malalt del primer viatge colombí, hi es enterrat.

Aquí també hi van arribar Hernán Cortés, Gonzalo de Sandoval i Francisco Pizarro al tornar d'alguna de les seves expedicions. La vida monàstica i contemplativa d'aquest monestir va inspirar a molts evangelitzadors del Nou Món.

El 1922 va ser testimoni del vol del Plus Ultra, hidroavió de l'Exèrcit de l'Aire espanyol que va fer la primera travessia entre Espanya i Amèrica.

Forma part destacada de l'itinerari historicoartístic conegut com Llocs colombins i va ser declarat Primer Monument històric dels pobles Hispans. La biblioteca conserva una còpia del mapamundi de Juan de la Cosa on apareix per primera vegada la costa americana. Hi ha una sala amb la bandera i una arqueta amb terra de cadascun dels països americans, i una exposició de maquetes a escala de las tres caravel·les: la Pinta, la Niña i La Santa Maria; al moll de les Caravel·les hi ha una rèplica de les tres embarcacions, que van formar part de l'Exposició Universal de Sevilla. Als jardins hi ha un monument a Colom i la Columna de los Descubridores.

HUELVA

“Puerto de mar y custodia de tierra” diu l'escut de la ciutat. Huelva està situada a l'anomenada Tierra Llana de la conca del Guadiana, en la confluència dels rius Tinto i Odiel, que s'uneixen al punt conegut com *Punta del Sebo* (o *Península de Huelva* o *Anicoba*) i las Marismas del Odiel. A poca distància una ria i algunes illes la separen del Guadiana.

Els seus vincles amb la navegació i al descobriment d'Amèrica es fan visibles a la ciutat i el seu entorn. El Monument a la Fe Descubridora, a la Punta del Sebo, commemora el IV centenari de la sortida de Colom des del port proper de Palos de la Frontera. La Plaza de las Monjas, una de les més senyoriais i antigues de la ciutat està presidida pel monument a Colom. La casa Colón és un dels edificis més emblemàtics de la ciutat; va ser inaugurat el 1883 com a Gran Hotel Colón per a commemorar el IV centenari del descobriment d'Amèrica.

La patrona de la Ciutat és la Virgen de la Cinta, que es venera a la catedral de Nuestra Señora de la Merced, de façana renaixentista del segle XVII, en una imatge de Martínez Montañés. Però la patrona té el seu propi santuari, el Santuario de La Cinta, d'estil gòtic-mudèjar del segle XV, que va ser visitat per Colom abans i després del viatge, en agraïment a la Virgen de la Cinta; uns frescos de Zuloaga en fan la recreació.

SANT JOAN D'ÀVILA, L'APÒSTOL D'ANDALUSIA BREU SEMBLANÇA DEL SANT I DOCTOR

Home del seu temps.- Va ser un home en contacte amb la cultura del seu temps: va conèixer a Erasme i va estar atent a l'inici del protestantisme i del moviment dels il·luminats. Format en la moderna Universitat d'Alcalá. Sensible als problemes del seu temps, es va preocupar de promocionar culturalment als més desfavorits i de procurar pastors sants i doctes amb atenció tothom, sense exclusions.

Va implicar-se en la problemàtica eclesial i es va comprometre en el Concili de Trento (1545-63) i la tasca postconciliar. Els seus documents de reforma testimonien una experiència sacerdotal i una valentia fora del comú. És una de les personalitats més grans dels nostres sacerdots seculars del Segle d'Or. Mestre d'ànimes per excel·lència, va desenvolupar una extensa i profunda tasca de predicació i direcció espiritual. Prova d'això són els seus escrits.

Estudiant a Salamanca i Alcalá.- Va néixer Joan d'Àvila a Almodóvar del Campo (Ciudad Real) el 6 de gener de 1499 o 1500. Fill únic d'Alonso d'Àvila, d'origen jueu, i de Catalina Xixón. Els pares van saber donar al nen una formació cristiana de sacrifici i amor al proïsme.

El 1513, quan tenia catorze anys es va traslladar a Salamanca per estudiar lleis fins 1517. Fins 1520 va viure a Almodóvar, lliurat a una vida d'oració i penitència. Va formar-se en Teologia a la Universitat d'Alcalá i el 1526 va ser ordenat sacerdot, celebrant la primera Missa a Almodóvar, en memòria dels seus pares ja morts.

Reparteix els seus béns als pobres.- Després de repartir tots els seus béns als pobres va anar a Sevilla amb el desig d'embarcar a les Índies per a fer de missioner. Per mediació del bon sacerdot Fernando de Contreras, Alonso Manrique, inquisidor general i arquebisbe de Sevilla li va manar quedar-se "a les Índies del migdia espanyol".

Primers deixebles.- Allí vivia pobrament, lliurat a una vida d'oració, d'assistència als pobres, d'ensenyament catequístic i de sacrifici. Sevilla, Écija, Alcalá de Guadaíra, Jerez de la Frontera, Utrera, Palma, Lebrija... Predicava a les esglésies i carrers, confessava, visitava els hospitals, presons i escoles complint la missió que li havien encomanat. A Écija va conèixer a un dels seus

primers deixebles, Pedro Fernández de Córdoba, i a la seva germana Sancha Carrillo, que seria la destinatària de l'*Audi, Fília*.

Davant la Inquisició.- El bon exemple i la predicació eficaç de l'Apòstol d'Andalusia va comportar l'enveja i el recel d'alguns que no van dubtar en calumniar-lo davant de la Inquisició. Va estar empresonat un any (1532-1533). Davant dels càrrecs que se li imputaven li van assegurar que estava en mans de Déu (indicant la impossibilitat de salvació), a lo que Joan d'Àvila va respondre: No puc estar en millors mans. El 5 juliol 1533 és absolt i surt de la presó.

Conversions famoses.- Cridat pel bisbe Fr Álvarez de Toledo, el 1535 va marxar a Córdoba. Des d'allí la seva predicació s'aniria estenent a altres ciutats com Baeza, Zafra, Priego, Montilla. A Granada va ser acollit per l'arquebisbe Gaspar de Ávalos, a qui aconsellava en temes d'importància. A la Universitat d'aquesta ciutat va rebre la condició de Mestre en Teologia. Sant Joan de Déu i sant Francesc de Borja, marquès de Lombay i duc de Gandia són dos de les ànimes intensament influïdes per sant Joan d'Àvila.

Moviment de renovació.- Viatger incansable, sant Joan d'Àvila va realitzar un apostolat molt ampli i variat. Córdoba, Baeza, Jerez, Sevilla, Baeza, Montilla, Zafra, Fregenal de la Sierra, Priego... Predica, confessa, dirigeix, escriu, reuneix deixebles, funda escoles, aconsella bisbes que li escriuen i consulten —entre ells hi figura Teresa de Jesús. Va ser la persona més consultada de l'Espanya del seu temps. A través del seu grup de deixebles i dirigits de totes les classes i condicions, creà un moviment de renovació pastoral que el va fer cèlebre al país.

Fundacions.- L'educació va ser una de les grans preocupacions i realitzacions del Mestre Àvila. A totes les ciutats on anava procurava fundar algun col·legi o centre de formació i estudi, especialment per a la formació de clergues anticipant-se als Seminaris impulsats pel Concili de Trento. Dels quinze col·legis que va fundar, la Universitat de Baeza va ser la més importat. També va intervenir indirectament en altres fundacions dels seus deixebles.

Invitació per anar a Trento.- A l'Apòstol d'Andalusia li va tocar viure el gran moment del Concili de Trento. No va poder acompanyar a l'arquebisbe de Granada, D. Pedro Guerrero, a causa de la seva salut, però va donar-li instruccions o suggeriments per a la reforma eclesiàstica.

Darrers anys a Montilla.- Els últims 16 anys de la seva vida els passà retirat a Montilla (Córdoba), afectat de greus i doloroses malalties que el debilitaren.

L'acompanyaven dos dels seus deixebles, Joan Díaz i Juan de Villarás. La seva malaltia li va servir per a immolar-se per l'Església, a la qual sempre havia servit amb desinterès. *Las enfermedades y achaques de los viejos son el vino generoso con que Dios obsequia a sus amigos*, deia als seus. Quan més creixia el dolor, resava així: *Señor, habeos conmigo como el herrero: con una mano me tened, y con otra dadme con el martillo*.

Des Montilla atenia tothom, per escrit i de paraula. El tracte amb els sacerdots del lloc va deixar empremta inesborrable en alguns. A principis de maig de 1569 es va agreujar de forma alarmant. Enmig d'un intens dolor, repetia sovint: Senyor, més mal i més paciència o Senyor meu, creixi el dolor, i creixi l'amor, que jo em delecto al patir per vós. El 10 maig 1569 va lliurar santament la seva ànima Déu. Les seves restes descansen a Montilla.

Influència.- No només en vida sinó també després de la seva mort amb les seves cartes, converses, sermons i tractats, plens d'unció evangèlica, sant Joan d'Àvila ha influït poderosament en la història de l'espiritualitat espanyola i universal. Una llarga llista de sants, de mestres d'espiritualitat i d'autors estan influenciats pels seus escrits, per la seva persona, per la seva obra: Joan de Déu, Francesc de Borja, Pere d'Alcántara, Teresa de Jesús, Joan de Ribera, Ignasi de Loiola, Luis de Granada, Pedro Guerrero, Carlos Borromeo, etc. Sant Tomàs de Villanueva va dir que des de Sant Pau aquí no hi ha hagut un altre predicador de Crist que més conversions aconseguís.

El més important del magisteri de Sant Joan d'Àvila és a la vivència de la fe que transmet, fruit de la seva consolidada experiència de pregària. S'alimenta de la Sagrada Escripura i particularment de Sant Pau; coneix bé als Sants Pares. Respira un ardent amor a Crist, amb un profund sentit d'Església, ple de realisme espiritual.

Escrits.- El Mestre Àvila va saber harmonitzar l'acció evangelitzadora i la reflexió teològica. Els seus escrits i la seva predicació són alhora profunds, espirituals i pràctics. Les seves obres manifesten al mestre espiritual i l'apòstol. Entre elles cal destacar *l'Audi, Filia* un tractat d'espiritualitat a manera de síntesi de la vida espiritual cristiana.

Els Sermons, expressió del seu carisma de predicador; les Cartes, petits tractats fruit de la seva activitat en la direcció espiritual; el Tractat sobre el sacerdocí, fruit del seu esforç per a la reforma del clergat; el Tractat de l'amor de Déu, on desenvolupa el sentit de la mirada de Déu als homes en el Fill, exemple de la mirada del sacerdot cap als seus germans, els homes; els

Memorials dirigits als Concilis de Trento i els Advertiments, al concili provincial de Toledo.

Els Seminaris instituïts per Trento s'inspiren en bona mesura en les propostes del Mestre Àvila i en l'experiència pedagògica dels seus col·legis. Altres obres menors són la Doctrina cristiana i un comentari a les Cartes 1^a de Sant Joan i Gàlates. Se li atribueix una traducció de la Imitació de Crist amb la seva introducció.

Canonització i Doctorat.-

.- El 1894 va ser beatificat per Lleó XIII.

.- El 2 juliol 1946 Pius XII el declarà patró principal de l'Clergat secular espanyol.

.- El 31 de maig de 1970 va ser canonitzat per Pau VI.

.- El 7 d'octubre de 2012 serà declarat Doctor de l'Església universal per Benet XVI.

GUIÓ BIOGRÀFIC DE SANT JOAN D'ÀVILA

Estudiant a Salamanca i Alcalá

1499, 6 de gener (1500?): Neix a Almodóvar del Campo (Ciudad Real, Espanya), fill únic d'Alonso Àvila i Catalina Gijón (Xixón o Gijona). Una família cristiana de molt bona posició econòmica.

1513: Es trasllada a Salamanca per estudiar Lleis a la Universitat. Roman allí quatre cursos. Sentint inclinació per a la vida religiosa, el 1517 abandona els estudis i torna a la casa dels seus pares, on fa vida retirada i de pregària durant tres anys.

1520: Va a Alcalá, estudia Arts i Teologia a la Universitat, amb el propòsit de rebre l'ordenació sacerdotal. És deixeble molt estimat de Domingo Soto. Fa amistat amb don Pedro Guerrero, futur arquebisbe de Granada. Moren els seus pares.

1526: Rep l'ordenació de prevere i celebra a Almodóvar la seva primera missa solemne. Per celebrar-ho, convida a menjar a dotze pobres, ven els seus quantiosos béns, procedents d'unes mines de plata heretades, i els distribueix entre els necessitats. Marxa a Sevilla amb la intenció d'embarcar cap a Mèxic amb el primer bisbe de Tlaxcala, fra Julià Garcés, op.

ETAPES DEL SEU APOSTOLAT A ANDALUSIA

1. Sevilla, Écija

1526, 22 de juliol Dia de santa Maria Magdalena: Predica el seu primer sermó, davant l'arquebisbe don Alonso Manrique i les autoritats locals, a la Col·legiata del Salvador de Sevilla. Mentre es formalitza el viatge al Nou Món, es dedica intensament a la predicació.

1526-1527: Entusiasmat l'arquebisbe per la seva activitat evangelitzadora, li proposa de prescindir del seu projecte per a exercir el ministeri a Andalusia. Acaba els seus estudis de teologia al Col·legi de Sant Tomàs de Sevilla. Surt sovint a predicar a les principals ciutats de la diòcesi.

1527: Marxa a Écija, patrocinat per fra Domingo de Valtanás, OP, i comença el seu múltiple apostolat amb gran èxit en aquesta ciutat, a Lebrija, Alcalá de Guadaira i altres llocs.

1530: clamorosa conversió, a Écija, de la jove na Sancha Carrillo, a qui dirigirà els escrits de *l'Audi, filia*.

1531: És denunciat a la Inquisició de Sevilla amb l'acusació d'haver sustentat proposicions sospitoses mentre predica d'Écija i Alcalá de Guadaira. És reclòs a les presons inquisitorials de Sevilla, on es dedica a pregar i redacta la primera versió de *l'Audi, filia*. Se li instrueix un procés, que es porta a terme entre la tardor de 1531 i l'estiu de 1532. Al desembre, l'acusat respon als càrrecs.

1533, 16 de juny: Emeten el seu vot els inquisidors amb sentència absolutòria, que es fa pública el 5 de juliol. Predica amb notable èxit davant els inquisidors en la Col·legiata del Salvador de Sevilla.

2.- Córdoba, Granada, Baeza, Montilla

1534-1535: Es trasllada a Córdoba, on era bisbe fra Juan Álvarez de Toledo, op, i allí s'incardina. Coneix a fra Luis de Granada, acabat d'arribar del col·legi dominicà de Sant Gregori, de Valladolid. Inicien una profunda i duradora amistat.

1536, tardor: Va a Granada cridat pel arquebisbe don Gaspar de Ávalos. Li ofereix la canongia magistral, que Joan d'Àvila no accepta.

1537, 20 de gener: Dia de sant Sebastià, predica a l'ermita dedicada a aquest sant, i converteix a Juan Ciutat (o Ciudad) -Sant Joan de Déu-, un mercader aventurer portuguès que venia llibres a la Porta d'Elvira. Va ser fundador de l'Orde Hospitalari.

1537, 13 d'agost: Mor na Sancha Carrillo, a Guadalcázar, assistida pel P. Àvila, que acompanya les seves restes a Córdoba.

1538, 3 de març: Predica la butlla de la croada a Granada. En les actes del capítol figura per primera vegada amb el títol de «Mestre», grau que va haver aconseguir poc abans. A Granada funda el Col·legi, després Seminari Conciliar, de Sant Carles i, sense deixar la predicació ni la direcció espiritual, intervé en la fundació de les escoles de Santa Catalina, dels Abats i de Sant Miquel.

1539, 26 de maig: Predica a Granada en les honres fúnebres del capítol a l'Emperadriu Isabel, esposa de Carles V. Té lloc la conversió del marquès de Lombay -sant Francesc de Borja-, que havia arribat a Granada el 15 de maig acompanyant el cadàver; ingressà després a la Companyia de Jesús, de la qual va ser Prepòsit General.

1539, 1 de juliol: Influeix en la conversió, a Córdoba, de la senyora Maria de Hoces, que va canviar radicalment de vida.

1539, 6 d'agost: Don Rodrigo López li atorga poders per a la fundació d'una escola a Baeza (Jaén), que arribaria a ser una florent Universitat. Ajudat per sant Pere d'Alcántara, s'ocupa en apaivagar els bàndols rivals d'aquesta ciutat.

1540: Resideix a Baeza, treballant en la fundació d'escoles i de la Universitat. Al setembre, proposa la creació d'un Estudi General a Córdoba. Realitza freqüents viatges de predicació.

1541, 28 de febrer: Es trasllada a Jerez de la Frontera (Cadis) per a la creació del Col·legi de Santa Creu. Predica a Sevilla, on el segueix don Diego de Guzmán, que serà un dels seus més fidels deixebles.

1542 i 1543: Predica la vuitena del Corpus Christi a Granada i la quaresma a Montilla (Córdoba).

1544: Després de quatre intensos anys de treball, veu coronada la seva gran obra intel·lectual: els Estudis Majors de Baeza, aprovats per la Santa Seu i amb gran auge acadèmic. Com en totes les universitats d'aquella època, la teologia ocupa el més alt lloc i atrau el major nombre d'alumnes.

1545: Torna a Montilla, cridat per la marquesa de Priego perquè atengués espiritualment als seus fills, els comtes de Feria. Rebutja luxosos allotjaments i viu en una casa modesta. Aconsegueix que els comtes ajudin a les obres assistencials i apostòliques.

1546: Els comtes de Feria el criden a Zafra (Badajoz). Predica allà la quaresma i durant diversos mesos es dedica a missionar en aquelles regions

extremenyes. De retorn a Montilla, es troba a Palma del Río amb el prior dels dominics d'aquesta ciutat, fra Luis de Granada, el seu gran amic, que l'insta a publicar l'*Audi, filia*. Però prefereix esperar a conèixer els decrets tridentins.

1547: Sense abandonar la residència habitual a Montilla, realitza viatges a altres localitats. Predica la quaresma a Fregenal de la Sierra (Badajoz), i torna a Córdoba per organitzar una missió general per Andalusia i la Manxa, en la qual prenen part ell i 24 sacerdots. Orienta a diversos dels seus deixebles a ingressar en la Companyia de Jesús, que estava fundant sant Ignasi de Loiola.

1549, 21 de novembre: Atorga poders per a la col·lació dels primers graus a la Universitat de Baeza. Correspondència amb Ignasi de Loiola. A finals d'any, el Mestre Àvila està a Zafra (Badajoz).

1550: Al gener, passa per Córdoba per agilitzar la fundació del Col·legi. Francisc de Borja entra a la Companyia als deu anys de la seva conversió, i Juan de Déu mor el 8 de març a Granada, aclamat com a sant. Ignasi vol que el Mestre es faci jesuïta, però ell continua evangelitzant com clergue secular. Funda el Col·legi de Sant Nicasio a Priego (Córdoba).

1551: Comencen les seves malalties, de manera que no pot acompanyar el senyor Pedro Guerrero, arquebisbe de Granada, que vol que l'acompanyi com a teòleg seu a la segona sessió del concili de Trento, convocada per l'1 de maig. Escriu per a ell el primer *Memorial* de reforma, molt considerat en el concili. Joan d'Àvila segueix predicant i promovent el Centre d'Estudis de Córdoba.

1553: Aconseguix, per fi, la fundació de l'Estudi General de Córdoba, al mateix edifici que el nou Col·legi de la Companyia. Malgrat el seu estat de salut, continua la seva intensa activitat apostòlica. Duu a terme una gran missió popular que, passant els límits d'Andalusia, arriba a localitats de la Manxa i Extremadura.

3.- Darrers anys a MONTILLA

1554: A causa de la seva delicada salut, es retira definitivament a Montilla (Córdoba), a la humil casa cedida pels marquesos de Priego, que serà la seva última residència. Porta una vida austera de pregària, estudi, confessionari i predicació. Darrera algunes de les seves obres i intercanvia abundant correspondència epistolar. Mentre, segueixen funcionant seus quinze col·legis per a la formació de futurs sacerdots, els Estudis Generals i la Universitat, als que no deixa d'atendre. Creix el nombre de deixebles. Orienta molts a ingressar en la Companyia de Jesús.

1556: Un llibreter publica a Alcalá la obra *Audi, filia* sense autorització de l'autor. Continuen, per encàrrec d'Ignasi de Loiola, les gestions perquè el Mestre Àvila entri en la Companyia de Jesús, a la qual ell està lliurant els seus millors deixebles i vol també confiar els seus col·legis. Però roman fidel la seva vocació i missió de formar sacerdots diocesans, sent un d'ells.

1559, agost: L'inquisidor general Fernando de Valdés promulga el *Catalogus librorum qui prohibentur*, en què s'inclou l'*Audi, filia* publicat a Alcalá sense consentiment de l'autor. Joan d'Àvila revisa el llibre, que no veurà la llum fins 1574, després de la seva mort.

1561: Escriu el segon *Memorial* per a l'arquebisbe don Pedro Guerrero, que va a la tercera etapa del Concili de Trento.

1563: Se celebra, sota la presidència del senyor Cristóbal de Rojas, bisbe de la ciutat, el Sínode diocesà de Córdoba. El llicenciat P. Gómez predica una "plática" sacerdotal que li va enviar el Mestre Joan d'Àvila, impossibilitat per assistir personalment.

1565: Escriu les *Advertències per al Concili Provincial de Toledo* i les *Anotacions* als decrets tridentins, a instàncies del senyor Cristóbal de Rojas, que presideix el Sínode per absència forçada de l'arquebisbe de Toledo fra Bartolomé Carranza.

1568, 12 de setembre: Escriu a Teresa de Jesús donant-li compte d'haver examinat el *Llibre de la Vida* de la santa, que ella li havia enviat. En aquest any s'intensifiquen els seus dolors d'estómac i de gota.

1569, 10 de maig: Mor amb gran fama de santedat en la seva humil casa de Montilla poc abans de l'alba. El P. Villarás va celebrar el dia anterior la missa davant el malalt. Va rebre el viàtic i l'extremunció. Tot el dia es va preparar, amb el crucifix entre les mans, per a la trobada definitiva amb el Senyor.

Sant Joan d'Àvila als altars

1588: Surt a llum la *Vida* de Joan d'Àvila, escrita per fra Luis de Granada, encapçalant la primera edició de les obres del Mestre.

1623, 18 de juliol: La Congregació de Sant Pere Apòstol de preveres seculars naturals de Madrid inicia la Causa de la seva canonització. Després de passos decisius, queda paralitzada. En 1731 la reprèn el cardenal Astorga, arquebisbe de Toledo, i el secunden els seus successors a la seu primada i els reis d'Espanya. Nova suspensió el 1771, i el 1791 es fa càrrec d'ella el seu poble, Almodóvar del Campo.

1894, 6 d'abril: Beatificació pel papa Lleó XIII. El 15 de maig s'exposen solemnement les relíquies del beat a la Plaça de Sant Pere.

1946, 2 de juliol: El papa Pius XII el declara patró del clergat secular d'Espanya.

1952, 14 de març: Es reprèn la Causa de canonització.

1970, 31 de maig: Solemne canonització, a Roma, pel papa Pau VI.

1971, de febrer: L'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola crea la «Junta Episcopal pro Doctorat de Sant Joan d'Àvila». S'encarrega a experts l'elaboració de la *Positio*.

Sant Joan d'Àvila, Doctor de l'Església

1990, 10 de maig: Pregàries de la Conferència Episcopal Espanyola a la Santa Seu sol·licitant el doctorat per sant Joan d'Àvila. La Congregació per la Doctrina de la Fe estudia les normes i criteris per determinar la *eminens doctrina* d'un sant proposat per Doctor de l'Església universal.

1999: Missatge de la Conferència Episcopal Espanyola al poble de Déu en el V Centenari del naixement del Mestre Àvila: «Sant Joan d'Àvila, mestre de evangelitzadors».

2000: Amb motiu del V Centenari del naixement, multitudinària Trobada-Homenatge de bisbes i sacerdots a Córdoba i Montilla els dies 30 i 31 de maig. Del 27 al 30 de novembre se celebra a Madrid el Congrés Internacional «El Mestre Àvila».

2002, 28 de maig: La Sessió plenària de la Congregació per la Doctrina de la Fe aprova la *eminens doctrina* de sant Joan d'Àvila.

2010, 10 d'abril: Es lliura a la Congregació de les Causes dels Sants la *Positio Urbis et orbis. Concessionis tituli Doctoris Ecclesiae Universalis Sancto Ioanni d'Àvila, Sacerdot Dioecetano, «Magistro» nuncupato*.

2010, 18 de desembre: Vot unànimement afirmatiu (12/12) del Congrés Peculiar dels Consultors Teòlegs de la Congregació de les Causes dels Sants a favor del Doctorat del Sant Mestre. Correspon a la Sessió Plenària de Cardenals i Bisbes membres de la Congregació de les Causes dels Sants, proposar al Sant Pare que declari sant Joan d'Àvila, si així ho desitja, Doctor de l'Església universal.

2011, 3 maig: Sessió Plenària de la Congregació de les Causes dels Sants en la qual els cardenals i bisbes membres d'aquesta Congregació es van manifestar

unànimement a favor que Sant Joan d'Àvila sigui declarat pel Sant Pare Doctor de l'Església Universal, si així ho desitja.

2011, 27 de juny: Audiència amb el Sant Pare del Cardenal Prefecte de la Congregació de les Causes dels Sants per manifestar la unanimitat de la Sessió plenària de Cardenals i Bisbes membres d'aquesta Congregació a favor de la declaració de Sant Joan d'Àvila com Doctor de l'Església Universal.

2011, 20 d'agost: Paraules del Papa Benet XVI durant la Jornada Mundial de la Joventut celebrada a Madrid:

*"Amb gran goig, vull anunciar ara al poble de Déu, en aquest marc de la Santa Església Catedral de Santa Maria La Real de l'Almudena, que, acollint els desitjos del Senyor President de la Conferència Episcopal Espanyola, Eminentíssim Cardenal Antonio María Rouco Varela , Arquebisbe de Madrid, dels altres germans en l'Episcopat d'Espanya, així com d'un gran nombre de Arquebisbes i Bisbes d'altres parts del món, i de molts fidels, **declararé pròximament a Sant Joan d'Àvila Doctor de l'Església.***

El 27 de maig de 2012, diumenge de Pentecosta, el Papa anuncià que la data de **proclamació** de sant Joan d'Àvila com a **Doctor de l'Església Universal** serà **el proper 7 d'octubre a Roma.**

Joan
Joanb

Messor eram
(Era segador)

PENSAMENTS DE SANT JOAN D'ÀVILA

.- Vuestro querer y no querer que sea la voluntad de Dios. Llicó 14ª sobre 1 San Juan.

.- La fe es sosiego del corazón. No hay cosa que tanto os conviene tener para llegar al fin de la jornada en que Dios os puso como de corazón confiar en Él. Carta 21.

.- La Virgen María cuida de su aspecto y de su belleza interior embelleciendo su ser con el “adorno” del Espíritu Santo, que es el que “luce delante de Dios”. Carta 40

.- Más fruto se saca de examinar cada uno su conciencia, que de querer remediar la ajena.

.- Demos, pues, nuestro todo, que es chico todo, por el gran todo, que es de Dios. Carta 64

.- El camino de santidad consiste en hacerlo todo por solo el amor de Dios. Audi Filia 50

.- Y mira que mientras menos entiendes este misterio [la Eucaristía], mayor es la merced que te hace. Sermón 38

.- Señor, crezca el dolor y crezca el amor, que yo me deleito en el padecer por vos.

SONETO A JESÚS CRUCIFICADO

No me mueve, mi Dios, para quererte
el cielo que me tienes prometido,
ni me mueve el infierno, tan temido
para dejar por ello de ofenderte.

Tú me mueves, Señor, muéveme el verte
clavado en una cruz y escarnecido,
muéveme el ver tu cuerpo tan herido,
muévenme tus afrentas y tu muerte.

Muéveme, en fin, tu amor y en tal manera,
que aunque no hubiera cielo yo te amara
y aunque no hubiera infierno, te temiera.

No tienes que me dar porque te quiera
pues aunque lo que espero no esperara,
lo mismo que te quiero te quisiera.

(Atribuit a Sant Joan d'ÀVILA)

Aquest tapís penjà a la glòria de Bernini (càtedra de Sant Pere) el 31 de maig de 1970, dia de la canonització de sant Joan d'Àvila. Es obra de José Lapayese Bruna i fills, feta amb la tècnica artesanal del **cordovà**, dit així perquè per radicar a Córdoba els seus principals artesans des de l'època musulmana. Està fet de pell de cabra adobada i acolorida, formant diverses peces a manera de tapís.

Representa els elements més característics de sant Joan d'Àvila, que figura al mig dempeus amb sotana i mostrant el "*Audi Filia*" (el seu tractat més important). Als seus costats dos reclinatoris: el de l'esquerra és d'un confessor, amb les taules dels deu manaments (el seu ministeri de predicador, confessor i director d'ànimes); el de la dreta és un reclinatori-taula d'estudi, amb la creu com a base, un llibre i una ploma i una prestatgeria amb llibres (la seva faceta d'escriptor). A l'alçada del cap, quatre arcs emmarquen un calze amb l'hòstia (el seu a l'Eucaristia); el paisatge d'Almodóvar (el seu poble natal), Sevilla (on inicià el seu sacerdocí), i Granada, (on realitzà un intens apostolat). Als peus una cartel·la diu: "Santo Maestro Juan de Ávila" i un altre a l'alçada de les espatlles: "Canonizado el 31-5-1970 por Pablo VI".

D'aquest cordovà se'n va fer una rèplica que es conserva a la capella de la Residència Sacerdotal de la Mutual del Clero de Madrid.